

IVO POSPÍŠIL

MIROSLAV MIKULÁŠEK SEDMDESÁTILETÝ

V posledním roce druhého tisíciletí si připomene – a spolu s ním jeho kolegové a žáci – sedmdesátiny emeritní profesor Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, vedoucí Ústavu východoslovanských literatur a literární komparistiky **prof. PhDr. Miroslav Mikulášek, DrSc.** (viz Jar-mil Pelikán: K šedesátinám prof. Miroslava Mikuláška, SPFFBU, D 38, 1991, roč. XL; Galina Bínová – Ivo Pospíšil: K pětadesátinám Miroslava Mikuláška, SPFFBU, D 42, 1995, roč. XLIV). Narodil se 14. března 1930 v Rosicích u Brna, po studiích na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (ruština – čeština) a absolutoriu vědecké aspirantury na někdejší Leningradské univerzitě (1956–1960) působil do roku 1995 trvale na brněnské univerzitě.

V letech 1965–66 byl hostujícím docentem na univerzitě v Greifswaldu, externí přednášky konal na katedře dějin a teorie divadla FF UK v Praze (1966–67, 1970–72, 1977–79). Po obhájení habilitační práce (ruská komediografie) byl 1. 6. 1964 jmenován a ustanoven docentem ruské literatury. Roku 1978 získal hodnost doktora věd o umění (práci Vítězný smích, v níž zkoumal problematiku groteskně satirické komediografie aristofanovského typu), 1. září 1980 byl jmenován profesorem pro ruskou literaturu. V letech 1989–1995 byl vedoucím Ústavu východoslovanských literatur, poté Ústavu slovanských literatur a literární komparistiky FF MU v Brně. Od roku 1995 působil na částečný úvazek na filozofické fakultě Ostravské univerzity (katedra rusistiky: přednášky z ruské literatury 20. století a teorie literatury) a na plný úvazek (1995–1999) na Slezské univerzitě v Opavě (Ústav bohemistiky a knihovnictví: přednášky z teorie literatury, světové literární vědy a světové literatury); po roce 1995 externě přednášel a přednáší v Ústavu slavistiky FF MU v Brně (kde je současně předsedou oborové rady doktorského studia ruské literatury a školitelem doktorandů).

Jubilant napsal více než 200 vědeckých studií a čtyři knižní monografické práce (v současné době připravuje do tisku metodologicky a genologicky pojatou knihu *Cesty k „vnitřní formě“ v umění interpretace (Genologicko-hermeneutická anamnéza mytopoidních forem narace)* a několik skript. Na svém pracovišti na FF MU v Brně koncipoval vědecký projekt Literární žánry ve slovanských a západních literaturách (grant z FRVŠ v roce 1993, 1996). Na Ústavu bohemistiky a knihovnictví filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity byl garantem metodologicky orientované mezinárodní konference Literární věda na prahu 21. století konané v listopadu 1998. Tříměsíční vědeckou stáž (1990) absolvoval v Ústavu slavistiky na univerzitě v Regensburgu (SRN); tam studoval v souvislosti s problematikou románu-mýtu 20. století filozofii gnosticizmu a genologickou problematiku „iniciačního románu“; měsíční stáž na univerzitě ve Vídni (Ústav slavistiky) absolvoval v roce 1992.

Studie, které jubilant napsal v posledním desetiletí, jsou neseny snahou rekapitulovat stav myšlení o literatuře i samotný vývoj literatury 20. století, promyslet cesty, jimiž se bude ubírat literárněvědné bádání v století příchodu; proto věnuje pozornost zejména problematice komparativní genologie jako součásti literárněvědné interpretace; její budoucnost spájí s duchovědně orientova-

nou hermeneutikou, která byla už v dávné minulosti jejím metodologickým východiskem a archetypem; ve svých stěžejních metodologicky orientovaných studiích se zamýšlí nad koncepcí filologické hermeneutiky a její cestou k „verbum interius“ (Augustinus Aurelius aj.) v hledání smyslu díla, nad problematikou vstupu interpreta do „duše“ díla; v centru jeho pozornosti stojí tudíž otázka „vnitřní formy“ díla v aktu genologicko-hermeneutické reflexe; pozornost badatele poutá i stále aktuální problematika „literární evoluce“, kterou řeší ve světle estetických (strukturální estetika, strukturální sémiotika) a obecně vývojových teorií (H. Bergson, L. von Bertalanffy aj.). Snaha spojit metodologickou problematiku s genologicko-hermeneutickou analýzou literárního jevu a procesu přivedla badatele k hloubkové analýze literárního artefaktu.

Okruh aktivit Miroslava Mikuláška byl a je široký: od ruského dramatu, zejména komedie, od humoru a satiry ke komplexnímu pohledu na ruské literární dějiny 20. století a na poetiku artefaktu, od morfologického studia wollmanovského ražení ke zkoumání mytologických struktur, k hermeneutice a k hledání „duše díla“. Řada jubilantových prací – což si nyní ne každý uvědomuje – znamenala ve své době a znamená i dnes výrazný průlom v chápání některých literárních jevů, mimo jiné ruské komedie 20.–30. let 20. století, poetiky V. Majakovského a její spojitosti s evropskými uměleckými směry a tradicemi moderny a avantgardy nebo komparativní pojetí ruské a české satiry 20. století (Ilf a Petrov, Hašek, Voskovec a Werich). M. Mikuláškovy bylo a je cizí schematické a dogmatické myšlení, které právě na materiálu ruské literatury pomáhal překonávat. Neméně rozsáhlá je jubilantova činnost organizační, zejména na poli zahraničních styků brněnské slavistiky (Německo, Francie, Velká Británie, Rusko, Polsko, USA) a v organizování velkých mezinárodních symposií a konferencí, v jejichž tradici se pokračovalo i v druhé polovině 90. let (zatím 1985, 1988, 1993, 1996, 1999) a v souvislosti s tím založení ediční řady *Litteraria Humanitas* (zatím šest svazků). Jubilantovou zásluhou se navázaly a prohloubily vědecké styky pracoviště s univerzitou v Bostonu: představiteli tamní sémiotiky Th. Winnerovi, žákou někdejšího brněnskému profesora a čestného doktora (ze srpna 1968) Romana Jakobsona, udělila Masarykova univerzita roku 1995 čestný doktorát. Jak dokládá následující výběrová bibliografie, je jubilant plný energie a má další badatelské plány. Jeho optimismus překonávající životní úskalí a překážky je zárukou, že se vrchovatě naplní.

VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE

(vzhledem k tomu, že u příležitosti jubilej M. Mikuláška, SPFBU, D 38, 1991, roč. XL a SPFFBU, D 42, 1995, roč. XLIV, nebyla zveřejněna jeho bibliografie, uvádíme ji nyní)

Knižní publikace

Puti razvitija sovetsoj komedii 1925–1934 gg. (Vývojové cesty sovětské komedie 1925–1934). SPN, Praha 1962, 260 s.

Pobednyj smeč. Žanrovo-sravnitel'nyj analiz dramaturgii V. V. Majakovskogo (Vítězný smích). Brno 1975, 275 s.

Revoluce a sovětská literatura. Horizont, Praha 1979, 173 s.

Vladimír Majakovskij (monografie). Horizont, Praha 1982, 184 s.

Současná sovětská literatura. Praha 1984 (v spoluautorství).

Slovník slovanských spisovatelů. Skriptum. SPN, Praha 1984 (spoluautoři: I. Dorovský, J. Pelikán, I. Pospíšil).

Literatura mravní odpovědnosti a sebeobnovy. Horizont, Praha 1987, 63 s.

Soudobý svět, ruská literatura a úkoly literární vědy. VII. Mezinárodní kongres MAPRJAL (rusky, v spoluautorství, úvodní referát ke kongresu). Moskva 1990, 19 s.

Žánrová polyfonie a myšlenkový svět soudobé sovětské dramatické tvorby. SPN, Praha 1990, 120 s.

Panoráma ruské literatury (str. 38–59, 60–80, plus medailony autorů, v spoluautorství s G. Bínovou). Albert, Boskovice 1995.

Studie, stati, články

1955

Sergej Jesenin. In: Host do domu 9/1955, 421–423.
Pohádky Heleny Malířové (ve spoluautorství s J. Špačkovou). In: SPFFBU, D 2, Brno 1955, s. 167–172.

1956

Verše a písně Michaila Isakovského. In: Host do domu 11/1956, s. 513–514.

1957

Za vyšší stupeň literárněvědného bádání. In: Červený květ 7/1957, s. 172–173.

1960

Puti razvitija sovetsoj komedii 1925–1934 gg. Avtoreferat dissertacii na soiskanje učenoj stepeni kandidata filologičeskich nauk. LGU, Leningrad 1960, 17 s.

1961

O nekotorych osobnostjach satiričeskich komedij V. Majakovskogo „Klop“ i „Banja“. In: SPFFBU, D 8, Brno 1961, s. 5–32.

Satiričeskaja komedija A. Bezymenskogo „Vystrel“. In: SPFFBU, D 8, Brno 1961, s. 49–65.

1962

Osudy Majakovského dramatika. In: Host do domu 4/1962, s. 173–176.

Razvitije sovetsoj vodvilja 20–ch i načala 30–ch godov. In: Zagadnienia Rodzajów Literackich, tom V, zeszyt 1 (8), Łódź 1962, s. 69–100.

1963

Nekotoryje tendencii razvitija sovetsoj komedii načala 30–ch godov. In: Slavia, č. 2, Praha 1963, s. 198–226.

1964

Sovetskaja satiričeskaja komedija serediny 20–ch gg. (Fajko, A., Erdman, N., Romašov, B.). In: SPFFBU, D 11, Brno 1964, s. 5–30.

1965

K některým teoretickým otázkám komedie. In: Česká literatura 4/1965, s. 346–350.

Literaturno-kritičeskaja „sud'ba“ „Klopa“ i „Bani“. In: SPFFBU, D 12, Brno 1965, s. 35–46.

Pervyj s'jezd sovetkich pisatelej. In: Zagadnienia Rodzajów Literackich. Łódź 1965, tom IX, zeszyt 1 (16), s. 25–53.

1966

Nekotoryje voprosy sovetsoj satiričeskoj komedii i tvorčeskoj opyt V. Majakovskogo. In: SPFFBU, D 13, Brno 1966, s. 23–44.

1967

Novatorstvo Majakovskogo-komediografa („Klop“ i „Banja“). In: Slavia, č. 2, Praha 1967, s. 205–223.

1968

Evropské žánrové souvislosti dramatiky Majakovského. In: Československé přednášky pro VI. mezinárodní sjezd slavistů. Academia, Praha 1968, s. 333–342.

Žanrovye istoki i svjazi „Misterii-buff“ V. Majakovskogo s jevropskoj dramaturgijej. In: SPFFBU, D 15, Brno 1968, s. 91–114.

1969

- Die Komödien V. Majakovskijs und einige Entwicklungstendenzen der europäischen Dramatik.* In: Das Menschenbild in der Sowjetliteratur, Friedrich-Schiller-Universität, Jena 1969, s. 178–184.
K některým filozofickým aspektům dramatiky M. Gorkého sovětské epochy. In: SPFFBU, D 16, Brno 1969, s. 67–76.

1971

- Smech – delo ne šutočnoje!* In: SPFFBU, D 17/18, Brno 1971, s. 167–176.

1972

- Žánrové inovace sovětské dramatiky revoluční epochy („Mystérie-buffa“ V. Majakovského a tradice starodávneho divadla).* In: Literárněvědné studie. Sborník k šedesátým narozeninám J. Hrabáka. UJEP, Brno 1972, s. 249–261.

1973

- Žanrovyje izmenenija rannej sovjetskoj dramaturgii.* In: Zagadnienia Rodzajów Literackich, Łódź 1973, tom XVI, zeszyt 31, s. 5–34.
Tradicii i novatorstvo satiričeskich komedij V. Majakovskogo. In: Otázky divadla a filmu – Theatralia et cinematographica. UJEP, Brno 1973, s. 55–83.
Žánrové proměny a neoromantické tendence moderního předrevolučního ruského dramatu. In: Československé přednášky pro VII. mezinárodní sjezd slavistů ve Varšavě. Academia, Praha 1973, s. 183–189.

1974

- K některým tvarovým aspektům sovětské komedie 20. a 30. let.* In: Československá rusistika 5/1974, s. 200–206.
Nekotoryje žanrovyje i stilevyje tendencii v sovremennoj sovjetskoj dramaturgii. In: SPFFBU, D 21, Brno 1974, s. 7–18.

1975

- Základní směry slovanských literatur 20. století v jejich vývoji a vzájemných vztazích.* In: Slavia č. 2, Praha 1975, s. 206–208.

1976

- Zu einigen genremässigen und stilistischen Tendenzen in der sowjetischen Gegenwartsdramatik.* In: Der schöpferische Mensch in der Sowjetliteratur. „Wissenschaftliche Zeitschrift“ Friedrich-Schiller Universität Jena, 2, 1976, s. 223–231.
K problematice historicko-srovnávací typologické metody a žánrových studií. In: Slavia č. 2, Praha 1976, s. 137–142.

1977

- Poet i mir. „Vladimir Majakovskij“ i žanrovyje iskanija ruskoj predrevoljucionnoj dramaturgii.* In: „Teatr“ č. 4, Moskva 1977, s. 102–110.
K nekotorym morfoložičeským aspektam slavjanskoj satiričeskoj komediografii 20–ch – 30–ch godov XX veka. In: SPFFBU, D 23/24, Brno 1976–77, s. 65–81.
Sovětský revoluční epos. In: Československá rusistika 4/1977, s. 156–161.
Svět současného sovětského dramatu. In: Scéna 19/20, Praha 1977, s. 4–5.

1978

- Osud člověka – osud lidu.* In: Literární měsíčník 6/1978, s. 50–56.
K některým morfoložičkým aspektům slovanské komediografie 20. a 30. let 20. století. In: Československé přednášky pro VII. mezinárodní sjezd slavistů (Zagreb 1978). Academia, Praha 1978, s. 15–26.

1979

Lyricko-romantická tendence v sovětské literatuře 20. a 30. let (A. Grin, K. Paustovskij, J. Oleša).

In: *Slavica Slovaca*, č. 4, Bratislava 1979, s. 378–392.

Majakovskij dramatik. In: *Slovanské studie I*, č. 218. FF UJEP, Brno 1979, s. 17–48.

1980

K studiu a evoluci literárních žánrů. In: SPFFBU, D 27, Brno 1980, s. 7–13.

Idejnaja koncepcija i žanrovyje tradicii epopei M. Šolochova Tichij Don i sovremennij literaturnyj process. In: *Slavia*, č. 3, Praha 1980, s. 227–238.

1981

Žánrové a tvaroslovné tendence sovětské literatury dvacátých a třicátých let. In: SPFFBU, D 28, Brno 1981, s. 53–70.

Z historie a současnosti slavistického bádání na katedře ruské a sovětské literatury a slovanských literatur (s J. Krystýnkem). In: SPFFBU, D 28, Brno 1981, s. 133–138.

1982

Tradice a novátorství v komediích V. Majakovského a Voskovce a Wericha. K typologii slovenské komediografie 20. a 30. let 20. století. In: SPFFBU, D 29, Brno 1982, s. 151–159.

Nekotoryje žanrovo-stilevyje i morfologičeskije tendencii sovetskoj prozy i dramy 20–ch – 30–ch gg. XX veka. In: *Doklady i soobščeniija čechoslovackoj delegacii. V. Meždunarodnyj kongress prepodavatelej ruskogo jazyka i literatury.* SPI, Praga, Bratislava 1982, s. 252–256.

K studiu a typologii žánrové stylových a morfologických tendencí a proudů v sovětské literatuře 20. a 30. let. In: *Slavia*, č. 3–4, Praha 1982, s. 298–310.

1983

Žánrové a tvaroslovné tendence sovětské literatury dvacátých a třicátých let a tradice evropské literatury. In: *Čs. slavistika*, Praha 1983, s. 93–103.

Morfologie dramatiky Vladimíra Majakovského. In: *Československá rusistika 4/1983*, s. 149–153.

1984

Sžužetnyj sintetizm kak idejno-chudožestvennaja koncepcija i morfologičeskaja čerta romana-epopei. Žanrovyje tradicii „Tichogo Dona“ M. Šolochova i sovremennij literaturnyj process. In: SPFFBU (Brno), D 31, 1984, 39–47.

Mystérie-buffa V. Majakovského a její první uvedení mimo SSSR. In: *Thalia Brunensis centenaria.* UJEP, Brno 1984, s. 135–141.

1985

K problematice novodobé žánrové modifikace pikareskního románu. J. Hašek – I. Erenburg – I. Ilf a J. Petrov. In: SPFFBU, D 32, Brno 1985, s. 191–196.

1986

Romantičeski-realističeskoje tečenije v sovremennoj sovetskoj literature (Č. Ajmatov). In: *Sborník MAPRJAL*, Praha 1986, s. 213–216.

1987

Majakovskij – dramaturgija. In: *Pojmovnik ruske avangarde.* Zagreb 1987, s. 147–164.

Žanrovo-stilevaja stratifikacija i morfologija sovetskoj literatury revoljucionnoj epochi. In: *Slavia*, č. 1, Praha 1987, s. 42–55.

Mýtus v tvaroslovném systému románu Č. Ajmatova Stanice Bouřná. In: *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, Wien 1987, s. 37–50.

Kritici z Brna a Bratislavy diskutují o J. Kostrhunovi a J. Puškášovi. In: *Romboid*, č. 3, Bratislava 1987, s. 34–50.

- Eticko-estetický zápas Č. Ajmatova o humanizaci současného světa (Svébytnost umělecké výpovědi románů Stanice Bouřná a Popraviště).* In: Sovětská literatura, č. 9, Praha 1987, s. 148–158.
- Vystoupení na IV. sjezdu SČS.* In: Protokol IV. sjezdu Svazu českých spisovatelů. Dobříš 3.–4. března 1987, s. 97–102.
- Kritici z Brna a Bratislavy diskutují o P. Andruškovi a L. Štěpánovi.* (Diskusní příspěvek o knize P. Andrušky Nevkročiš do raja.) In: Romboid, č. 8, Bratislava 1987, s. 13–17.
- Pohyb románů – proměny realismu.* In: Kmen (Tvorba), č. 39/1987, s. I–III.
- Z osudů satirika-komediohra Nikolaje Erdmana.* In: Program Satirického divadla Večerní Brno k premiéře hry N. Erdmana Sebevrah (22. 10. 1987 v Divadle u Jakuba).

1988

- Čas analýz a syntéz. Badatelská osobnost a literárněvědná metodologie Franka Wollmana.* In: Slavica, č. 4, Praha 1988, s. 338–346.
- Roman „Master i Margarita“ M. Bulgakova i gnosis.* In: Wiener Slavistisches Jahrbuch, Bnd 34/1988, s. 111–119.
- Istorija i sovremennoje sostojanije rusistiki i slavistiki v Universitete J. E. Purkine v Brno (s J. Krystýnkem).* In: Russkaja klassičeskaja i sovětskaja literatura za rubežom. MGU, Moskva 1988, s. 35–41
- Proměny sovětského dramatu aneb Nepromarní šanci.* In: Literární měsíčník 7/1988, s. 92–93.

1989

- K metodologii češskoj literaturovedčeskoj komparativistiki.* In: Čs. rusistika 4/1989, s. 207–212.
- Mit v narrativnoj sisteme romana Č. Ajmatova „I dol'še veka dlitsja den“.* In: Voprosy russkoj literatury, vyp. 2 (54), L'vov, 1989, s. 20–25.
- Brnianskí a bratislavskí kritici diskutují o Z. Zapletalovi a J. Lenčovi.* In: Romboid, č. 4, Bratislava 1989, s. 56–58 a 59–60.
- Sovetskaja literatura – chudožestvennaja epocha v istorii iskusstva XX veka.* In: Vestnik Moskovskogo universiteta, serija 9, Filologija 6, 1989, s. 15–19.

1990

- Žanrovaja i morfoložičeskaja sistema dramaturgii V. V. Majakovskogo.* In: Russian Literature (North-Holland – Amsterdam). XXVII-I, 1990, 1, January 1990, s. 53–68.
- Kultúra v kleštiach civilizácie.* In: Romboid 1/1990, s. 3–5.
- Sovremennij mir, russkaja literatura i zadači literaturovedenija (Plenarnij doklad). VII. Mežduнародnyj kongress MAPRJAL. Moskva 1990 (v spoluautorství s prof. W. Beitzem), 19 s.*
- Mif v morfoložičeskoj i semantičeskoj tkani romanov Č. Ajmatova.* In: Čs. rusistika 3, 1990, s. 140–147.
- Několik poznámek k intencím metodologie české a polské literární vědy ve 20. století (komparativníka, genologie).* In: Polonica, Brno 1990, s. 117–122.
- Idejnoje i žanrovoje svoeobrazije romana M. Bulgakova „Master i Margarita“.* In: Sb. Russkij jazyk i literatura v obščeniiji narodov mira. Problemy funkcionirovanija i prepodavanija. Doklady i soobščeniija čechoslovackoj delegacii. VII kongress MAPRJAL. Moskva. Praha 1990, s. 227–231.

1991

- Literaturnyje metamorfozy v idejnoj i žanrovo-morfoložičeskoj evolucii russkoj literatury XX veka.* In: Opera Slavica 1/1991, FF MU Brno, s. 3–10.
- K probleme izučeniija suščnosti i evolucii literaturnych žanrov.* In: Litteraria humanitas I, FF MU, Brno 1991, s. 3–9.
- Semiotic Aspects of Gnostic Mythology in the System of Prose Narration: Bulgakov's Master and Margarita.* In: Festschrift für Erwin Wedel zum 65. Geburtstag. Hieronymus, München 1991, s. 285–297.
- K probleme izučeniija suščnosti i evolucii literaturnych žanrov.* In: Litteraria humanitas I, Brno 1991, s. 3–9.

Vztah kultury a civilizace v závěru 20. století. In: Universitas 1/1991, s. 23–26.

1992

Fenomen avtobiografizma i tendencija k morfoložičeskomu sintezu v sovremennoj sovjetskoj literature. In: Neueste Tendenzen in der Entwicklung der russischen Literatur und Sprache. Probleme in Forschung und Lehre. Materialien des Internationalen MAPRJAL-Symposiums Regensburg, 19.–21. Oktober 1989. Helmut Buske Verlag, Hamburg 1992, s. 117–123.

Metamorfózy ruské literatury 20. století. In: Universitas 3/1992, s. 19–25.

A. Solženicyn v evoljucionnyh i myslitel'nyh silovyh linijach russkoj literatury XX veka. In: A. I. Solženicyn v kontexte európskej literatúry. Zb. príspevkov zo sympózia o tvorbe A. I. Solženicyna, FF Univerzity Komenského, Bratislava 1992, s. 12–22.

Problematika literaturnoj evoljucii v koncepcii pražskoj struktural'noj estetiki. In: SPFFBU, D 39, Brno, 1992, s. 17–24.

Filosofskaja i morfoložičeskaja enigma romana M. Bulgakova „Master i Margarita“. In: Russkaja literatura XX veka: napravlenija i tečenija. Sbornik naučnych trudov. Ural'skij gos. ped. institut, Jekaterinburg 1992, s. 116–127.

1993

Vremja analiza i sinteza. K metodologii češskoj literaturovedčeskoj komparativistiki (Frank Wollman, 1888–1969). In: Litteraria humanitas II. Genologické studie. Brno 1993, s. 7–16.

Mýtus jako paradigma vědomí a existence. In: Opera Slavica 1/1993, FF MU Brno, 7–15.

„Gnostický mýtus“ v evoluci románu první třetiny 20. st. (A. Bělyj, H. Hesse, V. Nabokov, M. Bulgakov). In: Česká slavistika 1993. České přednášky pro XI. MSS v Bratislavě 1993. Slovanický ústav, Praha 1993, 365–370.

Myšlenkové a tvaroslovné enigma románu M. Bulgakova „Mistr a Markétka“. In: SPFFBU, D 40, Brno 1993, s. 69–81.

1994

Mentalitet russkoj literatury XX veka. In: SPFFBU (MU Brno), 1994, D 41, 115–124.

Komika absurdna v estetickém pojetí O. Suse. In: Oleg Sus – Redivivus. Brno, FF MU, 1994, 79–83.

1995

Problematika literární evoluce ve světle pražské strukturální estetiky a vývojových teorií. In: Litterarum studia. Universitas Ostraviensis Acta facultatis philosophicae, č. 2, 1995, 155, s. 5–12.

„Černý mnich“ A. P. Čechova jako artefakt iniciace a diagnostika karmy. In: SPFFBU, D 42, Brno 1995, s. 57–66.

Gnostičeskij mif v evoljucii romana pervoj treťi XX veka. In: Litteraria humanitas. Západ – Východ. III. Brno 1995, s. 98–124.

1996

Mif kak paradigma soznanija i bytija. In: Litteraria humanitas IV. Roman Jakobson. FF MU, Brno 1996, s. 95–106.

Dominantnyje evoljucionnyje tendencii v russkoj literature XX veka. In: SPFFBU, D 43, Brno 1996, s. 87–97.

1997

Sinergija genologii, istoričeskoj poetiki, germenevtiki i modernykh interpretacionnyh sistem. In: SPFFBU, D 44, Brno 1997, s. 85–95.

„Černyj monach“ A. P. Čechova - enigma čelovečeskoj metamorfozy i diagnostika karmy. In: Anton P. Čechov – Philosophische und religiöse Dimensionen im Leben und im Werk. Vorträge des Zweiten Internationalen Čechov-Symposiums Badenweiler, 20.–24. Oktober 1994. Verlag Otto Sagner, München 1997, s. 491–496.

Vazba genologie – historické poetiky – hermeneutiky a moderních interpretačních systémů. In:

Sborník prací Filozoficko-přirodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, A 2, 1997, s. 169–176.

Cyklotvorná síla eidosu XVII. části románu B. Pasternaka „Doktor Živago“ – „Básně Jurije Živaga“. In: Litteraria studia. Acta philosophicae universitatis Ostraviensis (Ostrava). č. 3, 1997, s. 35–42.

1998

„Istoričeskaja poetika“, genologija i filologičeskaja germenetika v kontekste modernych interpretacionnych sistem. In: Litteraria humanitas. Alexandr Veselovskij a dnešek, VI, Brno 1998, s. 68–83.

Lev Natanovič Lunts 1901–1924. Prose Writer and Dramatist. In: Reference Guide to Russian Literature. Fitzroy Dearborn Publishers. London, Chicago 1998, s. 518–519.

Badatelská osobnost Franka Wollmana (1888–1969). In: Universitas 2/1998, s. 31–32.

Filologická hermeneutika, její vývoj, koncepce a místo v spektru soudobých interpretačních systémů I. In: SPFFBU, X 1, Brno 1998, s. 17–25.

„Hermetický román“ a jeho mytický genus v literaturách Východu a Západu („Doktor Živago“ B. Pasternaka a próza R. M. Rilka a H. Hesseho). In: Česká slavistika 1998. České přednášky pro XII. MSS Krakov 1998. Zvl. číslo čas. Slavia 1998, s. 213–219.

1999

Umění interpretace. K metodologii filologicko-hermeneutické reflexe. In: Příspěvky ke slovanské filologii. Ústav slavistiky FF MU, Brno 1999, s. 47–52.

2000

Cikloobrazující síla eidosa XVII. části románu B. Pasternaka „Doktor Živago“ – „Stichotvorenij Jurija Živago“. In: Ibler, R. (Hrsg.): Zyklusdichtung in den slavischen Literaturen. Beiträge zur Internationalen Konferenz, Magdeburg, 18.–20. März 1997. Peter Lang. Europäischer Verlag der Wissenschaften. Frankfurt/M., 2000, s. 381–388.